

Politsei- ja Piirivalveamet

Meie 17.03.2025 nr 11.1-1/25/618-1

Pärnu mnt 139
Tallinn
15060, Harju maakond

Ettekirjutus

Riigi Tugiteenuste Keskus (registrikood: 70007340; edaspidi *rakendusüksus*) teeb perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *STS*) § 42 lg 2 punkti 3 alusel Politsei- ja Piirivalveameti (edaspidi *toetuse saaja* või *PPA*) projektide nr **2014-2020.12.03.21-0948** „Majutusteenuse kasutajate andmekogu (TURS) projekt_1“ (edaspidi *projekt 1*) ja nr **2014-2020.12.03.21-0949** „Majutusteenuse kasutajate andmekogu (TURS) projekt_2“ (edaspidi *projekt 2*) osas järgmise ettekirjutuse:

1. Toetuse saaja kohustub võtma projektide 1 ja 2 raames arendatud majutusteenuse kasutajate andmekogu (edaspidi ka *TURS*) sihtotstarbelisse kasutusse hiljemalt **31.10.2025**.
2. Toetuse saaja kohustub tagama *TURSi* sihtotstarbelise kasutamise alates selle kasutusele võtmisest vähemalt viie aasta jooksul.
3. Toetuse saaja kohustub viivitamatult teavitama rakendusüksust, kui punktis 1 sätestatud tähtaja täitmisel tekib takistusi.

Ettekirjutuse mittetäitmise korral on rakendusüksusel õigus teha finantskorrektsiooni otsus toetuse vähendamiseks või tühistamiseks *STS* § 45 lg 1 punkti 3 alusel.

Vastavalt *STS* § 23 lg 2 punktile 1 saatis rakendusüksus 06.03.2025 käesoleva ettekirjutuse eelnõu toetuse saajale oma seisukoha esitamiseks. Toetuse saaja andis 13.03.2025 teada, et täiendavad kommentaarid puuduvad.

1.1. Ettekirjutuse asjaolud

Vastavalt projekti 1 osas 06.01.2022 tehtud taotluse rahuldamise otsusele nr 11.4-21/0017 oli projekti eesmärgiks arendada *TURSi* põhifunktsionaalsused ning selle tulemusena pidi olema välismaalaste üle järelevalve ja tagaotsitavate tabamine ajakohasem, sihistatum ning tõhusam. Antud projekti kestuseks oli 06.01.2022-31.12.2023 ja lõppmakse teostati 26.03.2024.

Projekt 2 osas, mis on projekti 1 jätkutegevus, tehti 07.01.2022 taotluse rahuldamise otsus nr 11.4-21/0022, mille kohaselt oli selle projekti eesmärgiks *TURSi* põhifunktsionaalsuste täienduste arendamine. Projekti 2 tulemusena pidi *PPA* iseseisvat infosüsteemi olema täiendatud võimaldamaks majutusteenuse kasutajate andmeid vastu võtta ning neid vastu määratud infosüsteeme automaatselt kontrollida. Projekti 2 kestuseks oli 07.01.2022-31.12.2023 ja lõppmakse teostati 26.03.2024.

Projektide lõpparuannetes on välja toodud, et planeeritud arendustegevused on tehtud ja TURS on valmis kasutamiseks, kuid realiseeruse risk, et majutusteenuse kasutajatelt ei saada andmeid. Vastavalt toetuse saaja 29.12.2023 kirjas toodud selgitustele on TURSi avalik kasutusele võtmine partnerite poolt takistatud eelkõige seoses majutustevõtjate poolt majutujate kohta digitaalset töödeldavate andmete edastamise võimekuse puudumisega ning seaduses puudub selleks ka spetsiifiline kohustus ehk ettevõtte ei ole kohustatud andmeid esitama elektrooniliselt. Samas kirjas on välja toodud, et lahendusi plaanitakse otsida 2024. aasta jooksul ning seniks tagavad PPA ja Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus (edaspidi *SMIT*) arenduse säilimise ja kasutuskõlblikkuse.

Toetuse saaja tõi 20.03.2024 kirjas veel välja, et TURSi pole saadud kasutada, kuna ükski ettevõtte pole sellega liitunud, kuid tehakse aktiivset koostööd Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi haldusalaga, et majutustevõtjad oleksid huvitatud ja näitaksid valmisolekut TURSiiga liidestumiseks. Samas kirjas toodi välja, et Siseministeerium valmistab hetkel ette õigusloome muudatusettepanekuid tagamaks andmekaitse nõuete täitmist.

Rakendusüksus andis toetuse saajale 21.03.2024 teada, et projekti tegevused ja eesmärgid loetakse täidetuks ja projekt lõpetatuks, kuid 2025. aasta alguses teostatakse projekti tulemuste sihipärase kasutamise ja kestvuse nõude täitmise osas järelkontroll.

Eelnevast tulenevalt küsis rakendusüksus toetuse saajalt 02.01.2025 infot TURSi sihtotstarbelise kasutamise kohta. Toetuse saaja andis 10.01.2025 teada, et õiguslikke muudatusi, mis kohustaks majutusteenuse osutajat majutusteenuse kasutaja registreerima digitaliseeritult ja edastama need andmed viivitamatult PPA infosüsteemi, ei ole tehtud ning Siseministeeriumi teatel ei ole see hetkel ka päevakorral. Samas kirjas tõi toetuse saaja välja, et ükski majutustevõtja ei ole TURSiiga veel liitunud, kuid koostöös SMITiga on kohtunud majutustevõtjatele tarkavara platvormi pakkuvate ettevõtetega, et tutvustada TURSiiga liitumise tehnilisi lahendusvõimalusi ning 2024. a lõpu seisuga otsustas kaks ettevõtet, et nad soovivad liidestuda TURSiiga. Nimetatud ettevõtted on saanud selle teostamiseks ka Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse kaudu toetust ning vastavate projektide partneriks on ka PPA (partnerluslepingud on sõlmitud 22.01.2025 ja 04.02.2025). Lisaks andis toetuse saaja 05.02.2025 teada, et nimetatud projekti tegevuskavade kohaselt peaks olema antud ettevõtete liidestumine TURSiiga tehtud hiljemalt 31.10.2025.

Seega ei ole toetuse saaja seni veel projektide raames loodud TURSi sihtotstarbeliselt kasutanud, kuid vastavalt kahele planeeritud projektile peaks TURS olema kasutuses hiljemalt 31.10.2025.

1.2. Ettekirjutuse õiguslikud alused ja põhjendused

STS § 42 lg 2 punkti 3 kohaselt on rakendusüksusel õigus teha ettekirjutus kohustuse või nõude täitmata jätmise või puudustega täitmise korral ja anda nende täitmiseks uus tähtaeg või määrata lisatoimingud. Vastavalt STS § 45 lg 3 punktile 1 ei tehta finantskorrektsiooni otsust, kui puudust on võimalik kõrvaldada või kohustust või nõuet täita ettekirjutuse täitmisega.

Vastavalt projektide taotluse rahuldamise otsuste (edaspidi *TRO*) punktile 10 on toetuse saaja kohustatud projektide elluviimisel järgima STSis, selle alusel antud õigusaktides, Majandus- ja taristuministri 15.04.2015 määruses nr 31 „Avalike teenuste pakumise arendamiseks toetuse andmise tingimused ja kord“ (edaspidi *meetme määrus*) ja TROs sätestatud. Meetme määruse § 32 punkti 13 ja TRO punkti 10.5 kohaselt kohustub toetuse saaja tagama projekti käigus soetatud vara säilimise, toimimise ja sihtotstarbelise kasutamise vähemalt viie aasta jooksul arvates projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest.

STS § 24 punkti 14 kohaselt kohustub toetuse saaja tagama kestvuse nõude Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 71 nimetatud juhul ja aja jooksul. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 71 lg 1 c on välja toodud, et tegevuse

puhul, mis hõlmab investeerimist taristusse või tootlikku investeeringut, peab maksma Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidelt saadud toetuse tagasi, kui viie aasta jooksul alates toetusesaajale lõppmakse tegemisest leiab sellega aset oluline muutus selle iseloomus, eesmärkides või rakendustingimustes, mille tulemusena kahjustataks selle algseid eesmärke. Sellise tegevuse eest alusetult makstud summad peab liikmesriik proportsionaalselt selle ajavahemiku eest, mil nõuded ei ole täidetud, tagasi nõudma.

Eelnevast tulenevalt on toetuse saajal kohustus kasutada TURSi sihtotstarbeliselt alates projekti lõppmaksest 5 aastat. Tulenevalt ettekirjutuse punktis 1.1. toodud asjaoludest ei ole toetuse saaja projektide 1 ja 2 raames arendatud TURSi sihtotstarbeliselt kasutusse võtnud, mistõttu ei ole täidetud toetuse saaja kohustus tagada vara sihtotstarbeline kasutamine.

Rakendusüksus hindas antud juhtumi asjaolusid ning on seisukohal, et kuigi toetuse saaja pole seni kasutanud TURSi sihipäraselt, tuleneb see põhjustest, mis ei ole otseselt toetuse saajast sõltuvad. Toetuse saajal oli peale projektide lõppemisest valmisolek andmeid vastu võtta ja TURSi kasutada, kuid kuna ükski majutusettevõtja polnud sellega liitunud (ning see polnud kohustuslik), siis ei saadud seda teha.

Vastavalt toetuse saaja selgitustele tehti pingutusi selleks, et ettevõtjad hakkaksid TURSi kasutama ning nüüdseks on PPA kahe projekti partner, mille planeeritud tulemuseks on kahe ettevõtte TURSiiga liidestamine ja seega ka TURSi kasutama hakkamine.

Arvestades Rahandusministeeriumi juhendit „Toetuse abil soetatud vara sihipärase kasutamise kohustus ehk kestvuse nõude kohaldumine programmperioodidel 2007-2013 ja 2014-2020“¹, kus on viidatud vara hävimise ja purunemise osas võimalusele kestvuse nõude kohaldamise tähtaega pikendada projekti tulemuse rakendamise peatumise võrra, siis analoogiat kohaldades loeb rakendusüksus PPA projektide 1 ja 2 tulemuse kasutamise algusaja edasi lükanuks (projektide raames arendatud TURSi kestvuse nõude peatunuks) kuni selle kasutusele võtmiseni.

Käesoleva ettekirjutusega kohustab rakendusüksus toetuse saajat tagama, et hiljemalt 31.10.2025 oleks TURSi võetud sihtotstarbelisse kasutusse ning pikendab kestvuse nõude kohaldamise tähtaega selle võrra. Antud ettekirjutuse täitmisel on tagatud kestvuse nõude kohustuse täitmine õigusaktides määratud aja jooksul ning sellisel juhul saab projekti tulemuse sihipärase kasutamise nõude täidetuks lugeda.

Käesoleva ettekirjutuse peale võib esitada vaide rakendusüksuse kaudu rakendusasutusele 30 päeva jooksul, arvates päevast, mil vaide esitaja sai või pidi ettekirjutusest teada saama.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Mairi Uusen

Riskijuhtimise ja järelevalve talituse juhataja

Angeelika Põldaru 5917 7533

angeelika.poldaru@rtk.ee

¹ Koostatud juuni 2015